

Miljø- og
Fødevareministeriet
Miljøstyrelsen

Sammenhængende arealer

Vejledning om tilskud til sammenhængende arealer i Natura 2000-områder

Maj 2019

Kolofon

Sammenhængende arealer i Natura 2000-områder

Vejledning om tilskud til sammenhængende arealer i Natura 2000-områder,
Maj 2019

Denne vejledning er udarbejdet i 2019 af Miljø- og Fødevareministeriet
- Miljøstyrelsen

Foto: Miljøstyrelsen

Miljø- og Fødevareministeriet

Miljøstyrelsen

Tolderlundsvej 5

5000 Odense C

Tlf.: 72 54 40 00

mst@mst.dk

www.mst.dk

Indhold

1.	Indledning	4
2.	Ordningens formål	4
3.	Administration af ordningen	4
4.	Afsatte midler og finansiering	4
5.	Ansøgningsfrist	4
6.	Hvem kan søge om tilskud	5
7.	Hvordan søger du om tilskud	5
8.	Tilskuddets størrelse	6
9.	Hvad gives der tilskud til	7
10.	Betingelser for tilsagn om tilskud	8
11.	Afgørelse om tilsagn eller afslag, herunder prioritering	12
12.	Anmodning om udbetaling af tilskud, samt tinglysning af aftalen.	13
13.	Klageadgang	14
14.	Særligt om opretholdelse af tilsagnet	14
15.	Overdragelse af tilsagn	14
16.	Tilsagnet opgives	15
17.	Udbetaling af tilskud	15
18.	Tilbagebetaling af tilskud	16
19.	Kontrol på stedet	17
20.	Straffebestemmelser og svig	18
21.	Force majeure	18
22.	Miljøstyrelsens brug af data	18
23.	Lovgrundlag	19
24.	Yderligere oplysninger	19
Bilag 1.	Oversigt over udvalgte arealer i udpegede Natura 2000-områder	20

1. Indledning

Denne vejledning skal du bruge, når du ønsker at søge om tilskud til sammenhængende arealer i Natura 2000-områder. Her finder du oplysninger om tilskudsordningens formål, hvem der kan søge, hvad du kan søge til, hvordan du søger tilskud, om de forskellige betingelser, der gælder for at få tilskud, og hvordan Miljøstyrelsen behandler og kontrollerer din ansøgning. På styrelsens hjemmeside www.mst.dk kan du finde flere oplysninger om ordningen og links til at ansøge.

2. Ordningens formål

Sammenhængende arealer i Natura 2000-områder er en del af aftalen om Fødevarer- og landbrugspakken. Tilskudsordningen skal sikre beskyttelse mod randeffekter og sammenbinding af sårbare naturarealer i Natura 2000-områder gennem permanent ekstensivering af arealdriften omkring de udpegede naturtyper (Se Kapitel 9 *Hvad gives der tilskud til*).

Formålet med tilskud til sammenhængende arealer er, ved hjælp af permanent ekstensivering af landbrugsarealer, at beskytte mod randpåvirkning og sammenbinde sårbare naturarealer i Natura 2000-områder. Arealerne har til formål at skabe bedre vilkår for naturen ved at skabe større sammenhængende ekstensive arealer og reducere påvirkning fra landbrugsdrift.

3. Administration af ordningen

Miljøstyrelsen administrerer ordningen og træffer afgørelse om tildeling af tilskud.

Miljøstyrelsen modtager ansøgninger om tilskud til permanent ekstensivering af udvalgte arealer i en række udpegede Natura 2000-områder. Miljøstyrelsen prioriterer ansøgningerne, træffer afgørelse om tilsagn, udbetaler tilskud og kontrollerer tilsagnets gennemførelse og opretholdelse.

Du er velkommen til at kontakte Miljøstyrelsen, hvis du har spørgsmål på tlf. 72 54 40 00 og på mst@mst.dk. Du kan læse mere om ordningen på [Sammenhængende arealer](#).

4. Afsatte midler og finansiering

Ordningen er en 2-årig forsøgsordning, hvor der er afsat 10 mio. kr. årligt i 2018 og 2019. Der vil være en ansøgningsrunde pr. år. Tilsagnene finansieres af nationale midler fra Miljø- og Fødevarerministeriet.

5. Ansøgningsfrist

Miljøstyrelsen kan modtage din ansøgning i perioden fra den 3. juni 2019 til den 5. august 2019.

Din ansøgning skal være modtaget i styrelsen senest den 5. august 2019 kl. 23:59.

Hvis din ansøgning modtages efter ansøgningsfristen, vil den ikke blive behandlet, og den vil ikke blive overført til en eventuel næste ansøgningsrunde.

6. Hvem kan søge om tilskud

Tilskuddet kan søges af, og ydes kun til, private ejere af jord, der ligger inden for en række udpegede Natura 2000-områder. Natura 2000-områderne fremgår af BILAG 1 og af [MiljøGIS](#).

En ejer

En privat ejer kan både være en person, et selskab, en fond, forening eller lignende. Det er kun den person, der står som ejer af arealet i Tingbogen eller dokumenteret via skøde, der kan søge om tilsagn i henhold til denne tilskudsordning om sammenhængende arealer. Hvis arealet ifølge Tingbogen ejes personligt, kan der udelukkende gives tilsagn og dermed udbetales via CPR-nummer til personens NemKonto eller til CVR-nr. på enkeltmandsfirma/interessentskab tilhørende ejer.

Flere ejere

Hvis arealet ifølge Tingbogen ejes af et selskab, udbetales udelukkende til selskabets NemKonto. Hvis arealet ejes af flere personer, et selskab, en fond, en forening eller lignende, skal der over for Miljøstyrelsen udpeges en person, der kan godtgøre at repræsentere hele ejerkredsen. Ansøgninger, der vedrører flere ejere, skal omfatte arealer, der ligger i tilknytning til hinanden.

Andre aftaler på arealet

Du må ikke i forvejen være forpligtiget overfor offentlig myndighed til aftaler om permanent ekstensivering på de samme arealer, eller være bundet af aftaler, der begrænser muligheden for at indgå aftale om permanent ekstensivering. Der kan dog søges til visse arealer omfattet af NBL § 3.

Tilsagnshaver

Tilsagnshaver er den, der:

- søger om tilsagn om tilskud
- modtager tilsagnet
- er ansvarlig for, at ekstensiveringen gennemføres og opretholdes
- modtager tilskuddet

7. Hvordan søger du om tilskud

Procedure for indsendelse af ansøgningskema er beskrevet i ansøgningsblanketten, som ligger på Miljøstyrelsens hjemmeside: [Ansøgningsblanket](#). Ansøgningen udfyldes af ejer, eller ejer kan give en konsulent fuldmagt til at udfylde og underskrive ansøgningen. Fuldmagten skal vedlægges ansøgningen, og skabelonen til denne findes ligeledes via Miljøstyrelsens hjemmeside: [Fuldmagt skabelon](#).

Ansøgningen samt bilagene skal sendes til Miljøstyrelsen og der skal skrives *"Ansøgning om tilskud til Sammenhængende arealer i Natura 2000-områder"* i emnefeltet. Kan samtlige bilag ikke være i samme mail sendes flere mails med løbenummer f.eks. *"Ansøgning om tilskud til Sammenhængende arealer i Natura 2000-områder – del 1"*. Ansøges der udelukkende med CVR-nr. kan ansøgningen sendes til privatskovtilskud@mst.dk.

Ansøges der med CPR-nr. opfordrer Miljøstyrelsen til at sende ansøgningen med sikker post gennem e-boks og adressere mailen til Miljøstyrelsen. Det, som afgør, om ansøgningen skal indsendes med CVR- eller CPR-nr., er hvem, der står som ejer af det ansøgte areal. Er det et firma/selskab der står som ejer, skal der ansøges med CVR-nr., hvorimod hvis man som person står som ejer, skal ansøgningen indsendes med CPR-nr.

En ansøgning kan bestå af et eller flere arealer og være beliggende på et eller flere ejendomsnumre. Indtegning af arealer på kortbilag og arealopgørelse skal være arealer, der kan defineres som omdrifts-, permanent græs- eller naturarealer. Arealerne defineres på baggrund af deres afgrødekoder. Fortidsminder, vandløb og søer tegnes fra, og er ikke med i opgørelsen.

Ansøgningen skal vedhæftes de bilag, som Miljøstyrelsen forlanger til brug for sagsbehandlingen, herunder følgende:

- PDF af det digitale kort i MiljøGIS.
- Eventuelle tilladelser og dispensationer fra offentlige myndigheder.
- Eventuel fuldmagt til konsulent (brug Miljøstyrelsens skabelon).
- Eventuelle tilsagn fra andre tilskudsordninger på arealet.

Det digitale kort kan indtegnes via [MiljøGIS](#). Vejledning til brug af MiljøGIS findes på Miljøstyrelsens hjemmeside: [MiljøGIS Vejledning](#).

Du vil modtage et autosvar, når Miljøstyrelsen har modtaget din ansøgning. Du bør gemme dette autosvar som kvittering for, at ansøgningen er sendt rettidigt. Hvis du har modtaget autosvar men ikke modtaget et kvitteringsbrev indenfor 6 uger, bør du kontakte styrelsen for at sikre, at din ansøgning er modtaget.

Behandling af ansøgninger

Miljøstyrelsen kontrollerer, om alle nødvendige oplysninger indgår i ansøgningen, og om arealet overholder støtteberettigelseskriterierne.

Hvis der er behov for supplerende oplysninger til ansøgningen, vil Miljøstyrelsen kontakte dig eller din konsulent. Hvis en ansøgning er særlig mangelfuld, kan den ikke behandles, og du vil modtage et afslag uden videre behandling.

Styrelsen prioriterer de indkomne ansøgninger således, at de ansøgninger, der opnår flest point, får højeste prioritet og tildeles tilsagn først (Se Kapitel 11 *Afgørelse om tilsagn eller afslag, herunder prioritering*). På baggrund af sagsbehandling af ansøgningerne, giver Miljøstyrelsen tilsagn eller afslag til en ansøgning.

Tidligere drift på arealerne bestemmer tilskudssatserne

For at få en entydig identifikation af arealer, hvortil der ydes tilskud, anvender Miljøstyrelsen markblokkort. Det tilskud, du kan få for at ekstensivere arealerne, afhænger af den tidligere drift på arealerne. For at fastlægge den tidligere drift anvendes de indmeldte afgrødekoder. Afgrødekoderne og tilskudssatser fremgår af Miljøstyrelsens hjemmeside. [Se bilaget her](#).

Referenceåret for ordningen er 2018, hvilket betyder, at det er arealets driftsform og de indberettede afgrødekoder i 2018, der vil ligge til grund for den støttesats, du kan få for dit areal.

8. Tilskuddets størrelse

Miljøstyrelsen giver tilsagn om tilskud på baggrund af beregninger udført af Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi ved Københavns Universitet (IFRO).

Tilskuddet dækker et 20-årigt indkomsttab og er omregnet til en engangsudbetaling, der udbetales i forbindelse med tinglysning af arealerne.

Tilskuddet er beregnet ud fra, at der tinglyses en servitut om, at arealet permanent ekstensiveres og derfor ikke må jordbearbejdes, gødskes, tilføres jordforbedringsmidler eller sprøjtes.

Beløbet for engangsudbetalingen fremgår af nedenstående tabel 1.

Tabel 1: Takster til udbetaling.

	Kr./ha
Jord i omdrift	55.000 kr.
Permanent græs	28.000 kr.
Naturarealer	4.500 kr.

Der findes yderligere oplysninger om støttesatserne, der som udgangspunkt tildeles ud fra arealernes indmeldte afgrødekoder i referenceåret 2018, på hjemmesiden. [Se bilaget her](#).

Støtten for naturarealer bliver udbetalt som de minimis-støtte.

Miljøstyrelsen tinglyser aftalen og afholder udgifterne hertil.

Særligt om de minimis-støtte

Det har kun været muligt at opnå godkendelse til at yde statsstøtte til permanent græs- og omdriftsarealer, i forbindelse med EU's statsstøttegodkendelse af tilskudsordningen til sammenhængende arealer i Natura 2000-områder. Den del af tilskuddet, der vedrører støtte til naturarealer, gives derfor som såkaldt de minimis-støtte, jf. reglerne i Kommissionens forordning (EU) nr. 1408/2013.

De minimis kan oversættes til bagatel, og er EU's regulering af statsstøtte inden for unionen, for at forhindre konkurrenceforvridning. EU har sat en grænse på 20.000 EUR (svarende til ca. 149.200 kr., afhængig af valutakursen), over en periode på 3 regnskabsår, som medlemsstater må yde i lovlig national støtte til landets virksomheder, uden at det påvirker samhandel og fordrejer konkurrencen.

Hvis en virksomhed/person har modtaget for meget i støtte, skal den for meget udbetalte støtte inkl. renter tilbagebetales, jf. Rådets forordning (EU) 2015/1589, art. 16.

Anden medfinansiering

Tilsagn til ekstensivering af arealer kan ikke medfinansieres med andre offentlige, nationale midler, f.eks. midler fra en region, en offentlig fond eller tilskud i form af garanti, kaution eller lignende.

Du kan få tilskud under denne ordning, og samtidig modtage tilskud til andre tilskudsordninger, der understøtter formålet om ekstensivering af arealerne, eksempelvis græsning. De forenelige miljøtilsagn er Pleje af græs- og naturarealer tilsagnstype: 56 og 57, 66 og 67.

Tilskudsordningen for Sammenhængende arealer i Natura 2000-områder forhindrer ikke, at der fortsat kan søges om grundbetaling, så længe aktivitetskravet herfor overholdes. Se mere i "[Vejledning om grundbetaling](#)". Hvis det, som konsekvens af betingelserne i tinglysning om ekstensivering, ikke længere er muligt at overholde aktivitetskravet, kan der søges grundbetaling under undtagelsesbestemmelsen (Artikel 32). Hvis der søges under undtagelsesbestemmelsen¹, gælder visse kriterier, se "[Vejledning om grundbetaling](#)" under afsnit "Generelle betingelser for arealer under undtagelsen i artikel 32". Ordningen er også forenelig med Ø-støtte.

9. Hvad gives der tilskud til

Indsatsen er fokuseret på at fremme tilstand og bevaringsstatus for 5 habitatnaturtyper:

- **Rigkær** (7230).
- **Kildevæld** (7220).
- **Meget tør overdrevs- eller skræntvegetation på kalkholdigt sand** (tørt overdrev (6120)).
- **Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund** (kalkoverdrev (6210)).
- **Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund** (surt overdrev (6230)).

Tilskud ydes for at skabe bufferzoner og spredningsmuligheder rundt om kvælstoffølsomme områder. Tilskuddet dækker det driftstab, der opstår, når arealer ekstensiveres og ikke længere drives med f.eks. gødskning, jordbearbejdning eller sprøjtning.

Naturtyperne ligger inden for en række udpegede Natura 2000-områder med et højt, eller potentiale for et højt naturindhold. Indsatsen er målrettet de steder, hvor sammenbinding og beskyttelse mod randpåvirkning fremgår som indsats i de statslige Natura 2000-planer for hvert område (se BILAG 1). Ansøgte arealer skal være beliggende indenfor Natura 2000-områdernes afgrænsning og i kontakt med habitatnaturtyperne.

---

¹ Jf. artikel 32, stk. 2, litra b) i Rådets Forordning (EU) nr. 1308/2013 af 17. december 2013

En aftale om permanent ekstensivering er varig, og der kompenseres for, at der ikke må være nogen intensiv drift på arealet.

Der er intet krav til, hvorledes arealet skal fremstå på tidspunktet for tinglysning, så længe det kan defineres som omdriftsjord, permanent græs eller naturareal.

Der må fortsat gerne drives ekstensiv drift eksempelvis græsning og høslæt på arealerne.

Nuværende forpligtelser om rydningspligt efter driftsloven er fortsat gældende på et areal, der omfattes af denne tilskudsordning. Det anbefales, at høslæt og høst af biomasse foretages under hensyntagen til det vilde dyreliv. Der må fortsat gerne drives jagt på arealet, hvis dette er lovligt. Der må dog ikke anlægges fodermarker/vildtager på arealerne.

Bestemmelsen om, at et areal med tiden kan blive omfattet af naturbeskyttelsesloven, er stadig gældende. Arealet bliver derfor ikke automatisk omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 ved tinglysning, men *kan* vokse sig ind i beskyttelsen over tid. Arealet er ligeledes ikke automatisk registreret som habitatnaturtype ved tinglysningen, men *kan* vokse sig ind i en så god tilstand, at det kan blive registreret som habitatnatur over tid.

Der ydes ikke tilskud til aktiviteter, der er pligt til at foretage i henhold til anden lovgivning eller tinglyste servitutter. Der ydes eksempelvis ikke tilskud til permanent ekstensivering, hvis Miljøstyrelsen vurderer, at der er en eksisterende beskyttelse af arealet, der helt eller delvist kan sidestilles med denne foranstaltning, eksempelvis en fredning.

10. Betingelser for tilsagn om tilskud

Der er en række betingelser, du skal opfylde, for at kunne opnå tilsagn. Betingelserne er opdelt i tre kategorier: a) kriterier for støtteberettigelse, b) forpligtelser og c) generelle betingelser.

Manglende overholdelse af betingelserne i de tre kategorier har forskellige konsekvenser for dit tilsagn om tilskud (Se kapitel 18 *Tilbagebetaling af tilskud*).

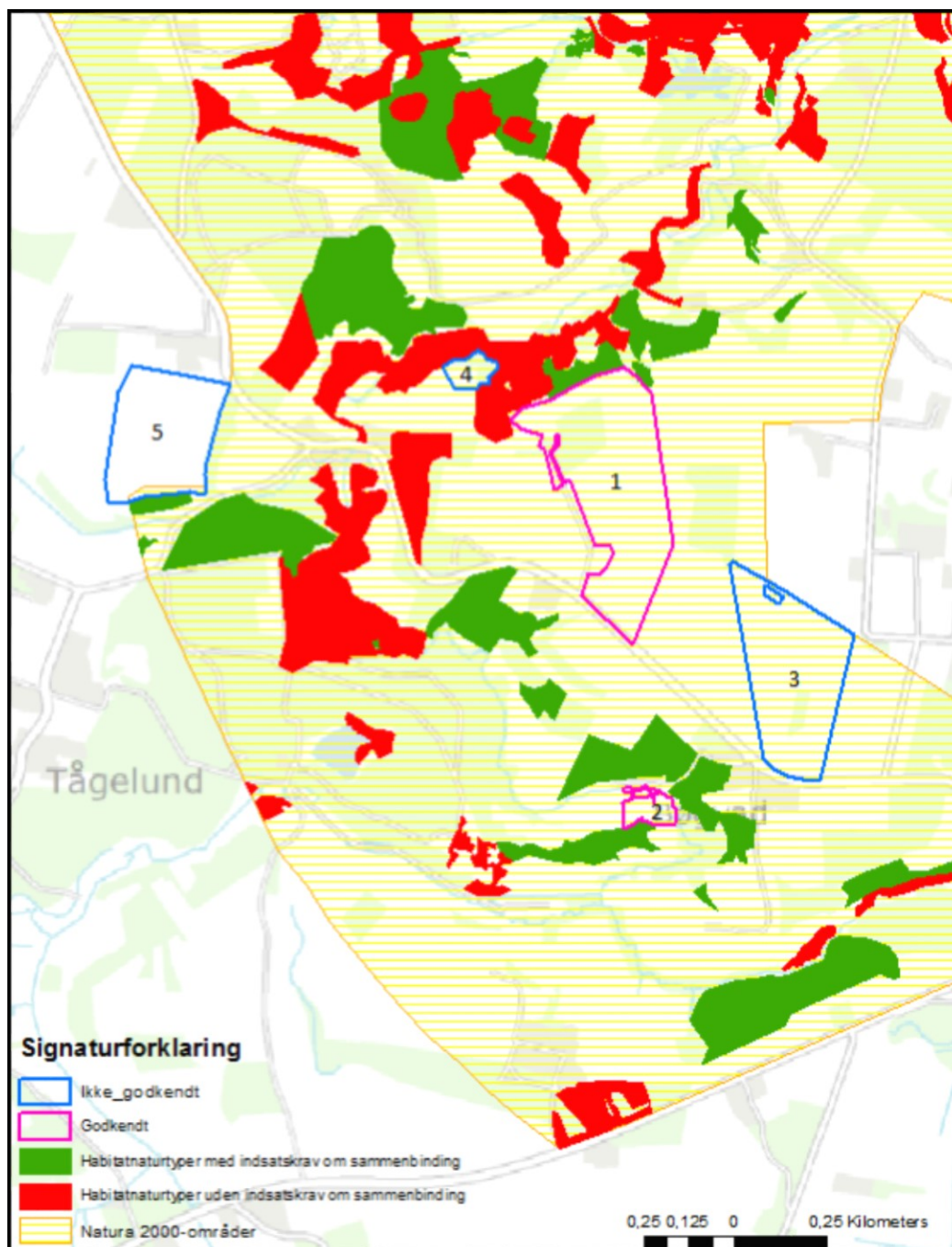
a) Kriterierne for støtteberettigelse er følgende:

- Tilsagnsarealet skal være beliggende inden for et af de 54 udvalgte Natura 2000-områder (se BILAG 1).
- Tilsagnsarealet skal ligge i direkte tilknytning til et eller flere af de udpegede habitatnaturtyper (se BILAG 1). Den direkte tilknytning til habitatnaturtypen skal være på mindst 4 meter.
- Tilsagnsarealets størrelse skal være mindst 1 ha. Består ansøgningen af flere arealer (delarealer), skal hvert delareal være mindst 1 ha.
- Hvis et areal bliver delt op af f.eks. vandløb eller en vej på under 6 meter anses arealet stadig som ét samlet areal. Afstanden måles eksklusiv vejrabatter/vandløbsbræmmer.
- Hvis der mellem naturtypen og det ansøgte areal er eksisterende spor, et-sporede veje og lignende på maksimalt 6 meter, betragtes det ansøgte areal stadig som værende beliggende i direkte tilknytning til naturtypen.
- Arealer i fredskov kan ikke modtage tilskud, heller ikke hvis det drejer sig om naturligt forekomne lysåbne områder i fredskov.
- Der ydes *ikke* tilskud til ekstensivering af kortlagte habitatnaturtyper.
- Tilsagnsarealet kan *ikke* betragtes som sammenhængende, hvis det gennemskæres af vanskeligt fremkommelige arealer som f.eks. motor- og motortrafikveje, samt større vandløb med en bredde på mere end 6 meter.
- Tilsagnsarealet må *ikke* overlappes med andre typer af områder, der ikke kan opnå tilskud som f.eks. NBL § 3 søer og vandløb samt andre uforenelige ordninger.

Listen over de udvalgte Natura 2000-områder og de udvalgte habitatnaturtyper kan ses i BILAG 1.

De udvalgte naturtyper samt Natura 2000-afgrænsningen kan ses i [MiljøGIS](#).

Naturtyperne omfattet af ordningen fremgår med grøn signatur, mens andre habitatnaturtyper fremgår med rød signatur, som i nedenstående eksempel, *figur 1*. Natura 2000-områdets grænse er markeret med gul skravering i *figur 1*. Der kan *ikke* ansøges om tilskud til at ekstensivere i hverken de grønne eller røde kortlagte habitatnaturtyper.

Figur 1. Eksempler på ansøgninger

Alle ansøgte arealer er over 1 ha.

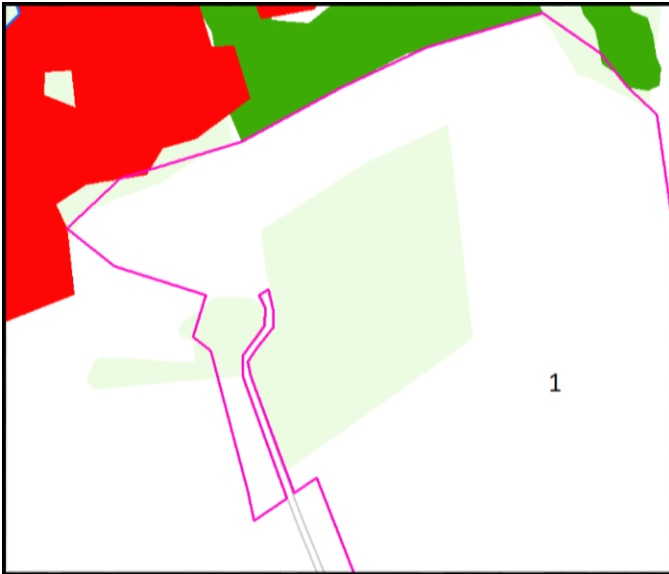
Areal 1: Arealet kan der søges tilskud til, da arealet er beliggende i Natura 2000-område og det ligger i tilknytning til 2 arealer med habitatnatur, der er omfattet af tilskudsordningen.

Areal 2: Arealet kan der søges tilskud til, da arealet er beliggende i Natura 2000-område og det ligger i tilknytning til et areal med habitatnatur, der er omfattet af tilskudsordningen.

Areal 3: Arealet kan der **ikke** søges tilskud til fordi det ikke ligger i tilknytning til areal med en af de udpegede habitatnaturtyper.

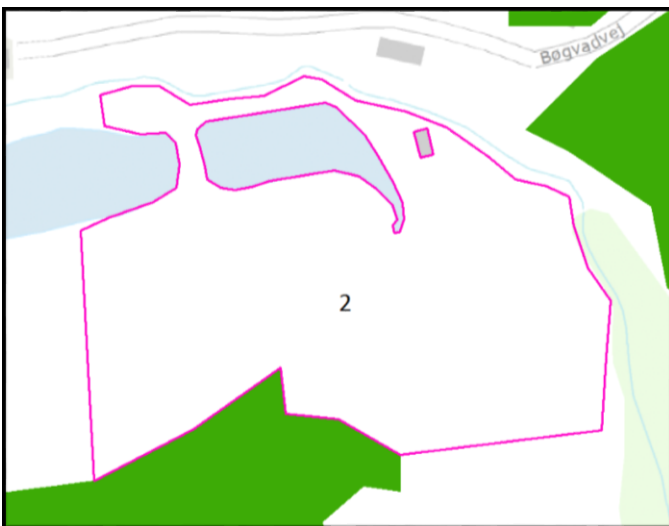
Areal 4: Arealet kan der **ikke** søges tilskud til, da det ikke ligger op til areal med udpeget habitatnatur, der er omfattet af tilskudsordningen.

Areal 5: Arealet kan der **ikke** søges tilskud til, da hele arealet ikke er beliggende i et Natura 2000-område.

Figur 2. Eksempel med udklip af vej

Areal 1: Her ses hvordan en vej er klippet ud af ansøgningen, da der ikke ydes tilskud hertil.

Figur 3. Eksempel med udklip af vand

Areal 2: Her ses hvordan vand og bebyggelse er klippet ud af ansøgningen, da der ikke kan opnås tilskud til disse.

b) Forpligtelserne er følgende:

- Arealerne skal henligge permanent som ekstensive græs- eller naturarealer.
- Arealerne må ikke jordbearbejdes.
- Arealerne må ikke tilføres gødning, bortset fra den gødning, der efterlades af græssende husdyr.
- Arealerne må ikke tilføres jordforbedringsmidler.
- Arealerne må ikke tilføres plantebeskyttelsesmidler.
- Arealerne må ikke anvendes til etablering af skov eller energi-, lav- eller stævningssskov.
- Arealerne må ikke anvendes til dyrkning af afgrøder, herunder ikke anvendes til frøproduktion og til dyrkning af energiafgrøder, prydvækster, pyntegrønt og juletræer, hvilket dog ikke er til hinder for, at græs og anden plantevækst på arealerne kan anvendes til græsning, slæt, røskær, høst af biomasse eller lignende.
- Den naturtype og tilstand, der dannes som følge af de bestemmelser der tinglyses i medfør af bekendtgørelse om tilskud til Sammenhængende arealer i Natura 2000-områder, er ikke omfattet af undtagelsesreglen (1-årsreglen) i § 2, stk. 1 og 3, i bekendtgørelse nr. 1067 af 21/08/2018 om beskyttede naturtyper eller senere bestemmelser, der måtte afløse de nævnte bestemmelser.
- Miljøstyrelsen, eller den Miljøstyrelsen bemyndiger dertil, skal have adgang til arealer i projektområdet i forbindelse med målinger af effekten af projektet på vandmiljøet, naturen og klimaet, herunder til at tage jord- og vandprøver.

Miljøstyrelsen kan i et tilsagn fastsætte andre forpligtigelser. Sådanne forpligtigelser kan være forskellige fra sag til sag, herunder eventuelt andre myndigheders vilkår, der kan indgå som forpligtelser for at opnå tilskud til ekstensivering af arealer.

Miljøstyrelsen kan i særlige tilfælde dispensere fra ovenstående forpligtelser, hvis det fremmer formålet med ordningen, eller det er nødvendigt i forhold til sikkerhed eller sundhed for mennesker eller bebyggelse. Der kræves forudgående skriftlig dispensation fra Miljøstyrelsen. Miljøstyrelsen kan dog ikke dispensere fra forpligtigelsen om, at intensiv drift skal ophøre. Dispensationer fra Miljøstyrelsen er kun gyldige, hvis andre nødvendige dispensationer også er givet.

Manglende overholdelse af forpligtelser kan medføre tilbagebetaling af tilskuddet.

Eksempel på dispensation fra forpligtelserne

Der er beskrevet en indsats mod invasive arter i Natura 2000-handleplanen for Natura 2000-området. Området er fuldstændigt tilgroet i bjørneklo, og ansøger ønsker at anvende pesticid til bekæmpelsen i form af Roundup, der skal pensles på stænglerne af hver enkelt plante i starten af vækstsæsonen.

Der er beskrevet en indsats mod invasive arter i Natura 2000-handleplanen for Natura 2000-området. Området er fuldstændigt tilgroet i rynket rose, og ansøger ønsker at lave en maskinel optrækning til bekæmpelsen.

c) De generelle betingelser er følgende:

- Du skal overholde din oplysningspligt (se nedenstående om oplysningspligt).
- Tilsagnet skal opretholdes, dvs. at aftalen om ekstensivering ikke kan ændres.
- Orienteringspligt over for Miljøstyrelsen om forhold, der vil have indflydelse på tilsagnet nu og fremover. Det er f.eks. ejerskifte forud for tinglysning af aftalen om ekstensivering, eller andre hændelser, der kan have indflydelse på overholdelsen af forpligtigelserne.
- Der vil være adgang til arealet efter de til enhver tid gældende regler om offentlighedens adgang.

Manglende overholdelse af generelle betingelser kan medføre tilbagebetaling af tilskuddet.

Tilladelser fra offentlige myndigheder og øvrig lovgivning

Inden du indsender ansøgningen, skal forholdet til anden lovgivning og regulering være afklaret. Det er dit ansvar, at der er foretaget tilstrækkelig afklaring, herunder at indhente nødvendige dispensationer inden en ansøgning fremsendes. Et tilsagn om tilskud erstatter således ikke myndighedsbehandlingen af en ansøgning efter gældende lovgivning, eksempelvis planloven, naturbeskyttelsesloven, vandløbsloven, habitatbekendtgørelsen m.v. Dispensationer og tilladelser skal vedhæftes ansøgningen.

Ved tinglysningen bruges de arealer, der er indtegnet i MiljøGIS, eller senere godkendte ændringer, samt ejeren af ejendommens CPR-nummer eller CVR-nummer. Miljøstyrelsen forestår tinglysning og afholder de nødvendige udgifter til dette.

Oplysningspligt

Hvis Miljøstyrelsen forlanger det, skal du afgive en erklæring til Miljøstyrelsen om, hvorvidt betingelserne for tilsagn om tilskud fortsat opfyldes.

Du har også pligt til at give Miljøstyrelsen skriftlig meddelelse om forhold, der kan medføre tilbagebetaling af tilskuddet. Er du i tvivl om, hvorvidt du har pligt til at oplyse om forhold af betydning for dit tilsagn, bør du henvende dig til Miljøstyrelsen.

Du er pligtig til at fremvise faktura, regnskab m.v., hvis Miljøstyrelsen forlanger det på baggrund af en konstateret overtrædelse af aftalen.

11. Afgørelse om tilsagn eller afslag, herunder prioritering

Når Miljøstyrelsen har behandlet din ansøgning og truffet afgørelse om, hvorvidt du får tilsagn om tilskud eller afslag på din ansøgning, sendes afgørelsen til dig.

Tilsagn

Hvis du får tilsagn om tilskud til din ansøgning, sender Miljøstyrelsen et tilsagnsbrev, hvoraf det fremgår, hvad der er gældende for dit tilsagn.

Delvist tilsagn og afslag

Der kan gives delvist tilsagn eller afslag til din ansøgning, hvis Miljøstyrelsen vurderer, at:

- ansøgningen ikke er tilstrækkeligt oplyst.
- ansøgningsarealet ikke lever op til støtteberettigelseskriterierne.
- ansøgningen ikke opnår prioritering i henhold til den økonomiske ramme.

Hvis du får delvist tilsagn om tilskud til din ansøgning, indeholder tilsagnet desuden en begrundelse for de dele af ansøgningen, som Miljøstyrelsen ikke har fundet tilskudsberettiget samt henvisning til lovgrundlag.

Hvis du får afslag på din ansøgning, sender Miljøstyrelsen et afslagsbrev med en begrundelse og henvisning til lovgrundlaget, der gælder for afslaget.

Prioritering af ansøgninger

Hvis der i en ansøgningsrunde bliver indsendt ansøgninger for mere end den tilgængelige pulje, vil ansøgningerne blive prioritet. Ansøgninger under denne ordning, der opfylder betingelserne, prioriteres efter følgende prioritering: arealstørrelse, andel af omdriftsjord og sammenbinding af arealer med habitatnatur, se tabel 2.

Tabel 2: Prioriteringskriterier

Prioriteringskriterium/ point	10 point	3 point	1 point
Ansøgningens hektar størrelse	Ansøgningsareal større end 7 ha	Ansøgningsareal større end 3 ha og mindre end eller lig med 7 ha	Ansøgningsareal fra 1 ha op til og med 3 ha
Andel af ansøgningen der var omdriftsjord i 2018	Mindst 75 % af ansøgningsarealet er i landbrugsmæssig omdrift	Mellem 50 og 75 % af ansøgningsarealet er i landbrugsmæssig omdrift	Under 50% af ansøgningsarealet er i landbrugsmæssig omdrift
Sammenbinding af arealer med habitatnatur	Ansøgningsarealet binder 3 eller flere arealer med habitatnatur sammen	Ansøgningsarealet binder 2 arealer med habitatnatur sammen	Ansøgningsarealet binder ikke nogen habitatnatur arealer sammen

Ansøgningerne vurderes efter prioriteringskriterierne i tabellen, hvor der maksimalt kan opnås 30 point pr. ansøgning.

I tilfælde af at der er ansøgninger med samme antal point prioriteres efter ansøgningens størrelse således, at et større ansøgningsareal prioriteres højere end et mindre ansøgningsareal.

Ved opgørelse af andelen af omdriftsjord anvendes samme grundlag som støttesatsen fastsættes ud fra (markkort 2018 og afgrødekoder).

Såfremt en ansøgning efter prioritering ikke kan rummes inden for beløbsrammen, men hvor beløbsrammen ikke er brugt, kan styrelsen give en ansøger tilbud om tilpasning af ansøgning i forhold til den resterende beløbsramme

12. Anmodning om udbetaling af tilskud, samt tinglysning af aftalen.

Når du har fået tilsagn om tilskud, anmoder du Miljøstyrelsen om udbetaling af tilskuddet på anmodningsblanketten og tinglysning af tilsagnsarealet på Tinglysningsdeklarationen, som er vedlagt tilsagnsbrevet. Udbetaling af tilskuddet og tinglysning af tilsagnsarealet foretages af Miljøstyrelsen. Hvis det ønskes, kan tinglysningen ud over det ansøgte areal også gælde for de tilstødende habitatnaturtyper, hvis de ligger på ansøgers ejendom. Der gives ikke tilskud til de udpegede habitatnaturtyper, hvis de medtages i tinglysningen.

Hvis tilsagnet ikke anmodes om tinglyst og udbetalt indenfor 3 måneder efter datoen for tilsagnet, opfattes det som om, at du ikke ønsker at udnytte tilsagnet, og sagen afsluttes uden yderligere varsel.

Bemærk, at anmodningsblanketten skal indsendes med en underskrift af den person, der har fået tilsagnet. Dvs. at det skal være samme CVR-nummer eller CPR-nummer, der står som tilsagnshaver.

Tinglysningen igangsættes når tilsagnet er underskrevet, medmindre andet fremgår af tilsagnet. Tilskuddet kan ikke udbetales før, der er foretaget tinglysning. Du skal således selv underskrive tinglysningen for at den er bindende, og tilskuddet kan udbetales.

Forlængelse af anmodning om udbetaling

Miljøstyrelsen kan i helt særlige tilfælde dispensere til forlængelse af fristen for anmodning af udbetaling og tinglysning.

Din ansøgning om forlængelse af fristen for anmodning om udbetaling skal indsendes skriftligt til Miljøstyrelsen. Miljøstyrelsen vil på den baggrund vurdere, om der er grundlag for at meddele dispensation.

Det er ikke muligt at forlænge fristen, hvis det er for at vente på udløb af en anden tilskudsordning.

Ændring af tilsagnsarealet

Miljøstyrelsen kan i helt særlige tilfælde acceptere, at der ændres i det tilsagnsgivne areal inden tinglysning. Du kan ikke søge om ændringer, der forhøjer dit tilsagn om tilskud.

Eventuelle ændringer af tilsagnet, forud for anmodningen om udbetaling, skal altid søges hos Miljøstyrelsen.

Det er ikke muligt at ændre tilsagnet efter du har anmodet om udbetaling af tilskuddet.

13. Klageadgang

Du kan ikke klage over afgørelser truffet efter bekendtgørelse om tilskud til sammenhængende arealer i Natura 2000-områder, jf. § 19 i bekendtgørelsen (BEK nr. 1131 af 11/09/2018).

14. Særligt om opretholdelse af tilsagnet

Aftalen om ekstensivering af arealer er varig, og vil blive tinglyst på ejendommen. Du har pligt til at opretholde aftalen om ekstensivering. Det betyder, at du ikke må foretage ændringer i forhold til betingelserne i tilsagnet og tinglysningen.

15. Overdragelse af tilsagn

Miljøstyrelsen kan efter ansøgning tillade, at tilsagn om tilskud, der endnu ikke er anmodet om udbetalt, overdrages til en ny ejer af tilsagnsarealet. Den der får overdraget tilsagnet overtager alle rettigheder og forpligtelser efter tilsagnet. Ved salg af arealet til en offentlig myndighed eller andre, der ikke opfylder betingelserne for at få tilskud, bortfalder tilsagnet helt.

Der skal til brug for ejerskifte udfyldes et skema, som fås ved henvendelse til Miljøstyrelsen.

Din ansøgning om ændring af tilsagnshaver skal sendes hurtigst muligt og skal være modtaget i Miljøstyrelsen straks efter den kommende, nye tilsagnshaver har underskrevet skemaet. Styrelsen skal påse rette ejerforhold inden udbetaling. Den nye ejer har først ret til at anmode og modtage udbetalingen, når ejerskifteerklæringen er modtaget og godkendt af Miljøstyrelsen. Overdragelsen kan ikke godkendes med tilbagevirkende kraft.

Det er vigtigt at bemærke, at der alene gives tilsagn til ejeren. Derfor skal der være overensstemmelse mellem den der er registreret som tilskudshaver, og den der er ejer iht. Tingbogen (CVR-nummer henholdsvis CPR-nummer).

Ved dødsfald falder tilskudssager, der endnu ikke er anmodet om udbetalt, som udgangspunkt bort. Der accepteres ikke anmodninger fra et dødsbo. Der udbetales kun til et dødsbo, hvis anmodningen er modtaget før dødsdato. Hvis der er to eller flere ejere og den ene dør, afventes bobehandlingen, hvorefter der enten er et ejerskifte eller den anden ejer står som enejer af arealet.

Når et tilsagn er anmodet om udbetalt, bliver aftalen om ekstensivering tinglyst på ejendommen, og forpligtelserne vil således følge ejendommen ved ejerskifte. Aftalen er først bindende for dig og fremtidige ejere, når du selv har underskrevet tinglysningen og aftalen er endeligt tinglyst.

16. Tilsagnet opgives

Inden du har anmodet om udbetaling af dit tilsagn og tinglysning af tilsagnsarealet, kan du vælge ikke at gennemføre tilsagnet. Gør du dette, skal du hurtigst muligt oplyse Miljøstyrelsen. Hvis tilsagnet opgives inden det er anmodet om udbetalt og tinglyst, kan der søges om tilskud på ny ved en eventuel ny ansøgningsrunde.

Når tilsagnet først er anmodet om udbetalt og tinglyst, kan tilsagnet og den tinglyste aftale ikke opgives eller fortrydes.

17. Udbetaling af tilskud

Udbetaling

Udbetaling af tilskud under denne tilskudsordning udbetales som engangskompensation.

Engangskompensation

Tilskuddet/engangskompensationen udbetales samlet til din NemKonto, når tilsagnet er anmodet om udbetalt og godkendt, og aftalen er tinglyst.

Inden indsendelse af anmodningsblanketten skal du sikre, at du kan acceptere de beskrevne forpligtelser i tilsagnet.

På baggrund af anmodningen vil Miljøstyrelsen sørge for tinglysning af aftalen om ekstensivering. Miljøstyrelsen afholder de nødvendige udgifter til dette.

På grundlag af anmodningen om udbetaling og gennemført tinglysning udbetales tilskuddet.

Modregning

Hvis Miljøstyrelsen har restancer over for dig på andre af styrelsens ordninger, kan det blive modregnet ved udbetaling af tilskud.

NemKonto

Der udbetales tilskud til tilsagnshavers NemKonto. Der kan efter konkret aftale med Miljøstyrelsen foretages transport i tilskud – dvs. udbetalinger på en sag kan omdirigeres til en anden end tilsagnshaver. Kontakt Miljøstyrelsen for nærmere oplysning herom.

Beskatning af tilskud

Miljøstyrelsen indberetter udbetalt tilskud til SKAT.

Hvis en ansøger ønsker afklaring om beskatning af et tilskud inden modtagelse af tilskuddet, kan ansøgeren anmode SKAT om at afgive et bindende svar. Det koster et mindre gebyr at få et bindende svar. Læs mere på www.skat.dk.

Fradragsregler følger de til enhver tid gældende regler i skattelovgivningen.

Registrering i Statsstøtterejestret

Fra 1. juli 2016 er Miljøstyrelsen forpligtet til at registrere statsstøtte i Statsstøtterejestret. Det vedrører støtte på over 500.000 €, svarende til ca. 3,5 mio. kr. Du skal som støttemodtager være bekendt med denne offentliggørelse i Statsstøtterejestret.

Administrativ kontrol og besigtigelse

Der foretages administrativ kontrol i forbindelse med udbetaling, herunder besigtigelse af tilsagnsarealet.

18. Tilbagebetaling af tilskud

Lovliggørelse af overtrædelser eller tilbagebetaling af tilskud

Miljøstyrelsen træffer afgørelse om lovliggørelse af overtrædelser og tilbagebetaling af tilskud, hvis:

- du har givet urigtige eller vildledende oplysninger eller fortiet oplysninger af betydning for sagens afgørelse.
- du tilsidesætter din oplysningspligt.
- hele tilsagnet eller væsentlige dele af tilsagnet ikke gennemføres i overensstemmelse med tilsagnet.
- en eller flere forpligtigelser eller andre forpligtigelser ikke er opfyldt (se Kapitel 10, *Betingelser for tilsagn om tilskud*).

I tilfælde af tilbagebetalingskrav vil der blive pålagt renter, som beregnes fra det tidspunkt, hvor du modtager afgørelsen om tilbagebetalingskravet. Fra denne dag forrentes tilbagebetalingskravet med den rentesats, der er fastsat i renteloven.

Der kan ikke kræves mere tilbagebetalt end det, der er givet i tilskud.

I tilfælde af grove misligholdelser kan straf komme på tale, jf. naturbeskyttelsesloven (se kapitel 20 *Straffebestemmelser og sving*).

Tilbagebetaling af tilskuddet medfører ikke, at de tinglyste forpligtigelser bortfalder.

Principper for lovliggørelse og tilbagebetaling

Miljøstyrelsen opfatter det tilsagnsgivne areal som grundlaget for tilskuddet. Som det første i en kontrol foretages derfor en vurdering af afgrænsningen af det tilsagnsgivne areal. Efterfølgende sker der en gennemgang af arealet for eventuelle tegn på aktiviteter, der er forbudt mod i aftalen. Hvis det konstateres, at der er sket overtrædelse af forpligtigelserne i tilsagnet, kan det medføre, at Miljøstyrelsen helt eller delvist kræver tilskuddet tilbagebetalt. Overtrædelsen bliver vurderet i forhold til bagatel, overtrædelse og gentagelse.

Lovliggørelse

Hvis Miljøstyrelsen vurderer en given overtrædelse til at være gennemført for at *fremme formålet med aftalen* eller *nødvendigt i forhold til sikkerhed eller sundhed* for mennesker eller bebyggelse, og Miljøstyrelsen samtidig vurderer, at der ville være givet dispensation til overtrædelsen, hvis den var ansøgt, så kan overtrædelsen lovliggøres med en dispensationsafgørelse. Ved gentagelse af overtrædelse af en art, som tidligere er blevet lovliggjort, vil overtrædelsen som udgangspunkt ikke lovliggøres ved dispensation. Gentagende overtrædelser ved *akut indsatsbehov, der er nødvendig i forhold til sikkerhed eller sundhed* for mennesker eller bebyggelse, vil fortsat kunne lovliggøres.

Beregning af tilbagebetaling af tilskud

Miljøstyrelsen beregner tilbagebetalingen på baggrund af overtrædelsens areal og støtten udbetalt til det pågældende areal.

Eksempel 1

En lodsejer har fået tilsagn om tilskud til sammenhængende arealer på 3,5 ha jord med afgrødekode 276, "permanent græs og kløvergræs uden norm, under 50% kløver" og 0,5 ha naturarealer uden afgrødekode. Det udbetalte tilskud har derfor været $3,5 \cdot 28.000 + 0,5 \cdot 4.500 = 100.250$ kr. Lodsejer har anmodet om udbetaling, arealet er tinglyst med lodsejers underskrift og tilskuddet er udbetalt. Ved kontrol viser det sig, at de 1,00 ha er jordbearbejdet og tilsået som fodermark for vildtet.

Lodsejeren har derfor overtrådt sine forpligtelser om, at arealet ikke må jordbearbejdes og der ikke må anlægges fodermarker. Ved opmåling af det påvirkede areal viser det sig, at 0,9 ha har fået tilskud efter afgrødekode 276 og 0,1 ha har fået tilskud uden afgrødekode. Tilbagebetalingskravet beregnes derfor til $0,9 \cdot 28.000 + 0,1 \cdot 4.500 = 25.650$ kr. + renter.

Eksempel 2

En lodsejer har fået tilsagn om tilskud til sammenhængende arealer på 8,00 ha. 4,00 ha med afgrødekode 254, "Græs uden kløver (omdrift)", 2,00 ha med afgrødekode 251, "Permanent græs, lavt udbytte" og 2,00 ha uden afgrødekode. Det udbetalte tilskud har derfor været $4,00 \cdot 55.000 + 2,00 \cdot 28.000 + 2,00 \cdot 4.500 = 285.000$ kr. Lodsejer har anmodet om udbetaling, arealet er tinglyst med lodsejers underskrift og tilskuddet er udbetalt. Ved kontrol viser det sig, at der er anvendt pesticider på 4,00 ha af arealet.

Lodsejeren har derfor overtrådt sine forpligtelser om, at arealet ikke må tilføres plantebeskyttelsesmidler. Ved opmåling af det påvirkede areal viser det sig, at 3,00 ha har fået tilskud efter afgrødekode 254, 0,1 ha har fået tilskud efter afgrødekode 251 og 0,9 ha har fået tilskud uden afgrødekode. Tilbagebetalingskravet beregnes derfor til $3,00 \cdot 55.000 + 0,1 \cdot 28.000 + 0,9 \cdot 4.500 = 171.850$ kr. + renter.

19. Kontrol på stedet

Miljøstyrelsen foretager kontrol på stedet i forbindelse med administration af ordningen. Kontrolperioden er 5 år fra datoen for udbetaling af tilskuddet.

Miljøstyrelsen kan, til brug for kontrollen, indhente oplysninger fra andre offentlige myndigheder i nødvendigt omfang.

For at kunne gennemføre kontrollen har Miljøstyrelsen, eller andre personer med bemyndigelse dertil, mod behørig legitimation og uden retskendelse adgang til lokaliteter, der ejes eller drives af dig som tilsagnshaver.

Du skal yde den nødvendige vejledning og hjælp ved kontrollens gennemførelse. Du skal sikre, at kontrolmyndigheden har adgang til tilsagnsarealet i forbindelse med kontrol.

Du vil som udgangspunkt altid blive kontaktet forud for et kontrolbesøg.

Efter kontrolperioden kan der føres almindeligt tilsyn med forpligtelserne efter naturbeskyttelsesloven.

20. Straffebestemmelser og svig

Straffebestemmelser

Hvis reglerne i bekendtgørelse om tilskud til Sammenhængende arealer i Natura 2000-områder, ikke overholdes, kan du efter § 89 i naturbeskyttelsesloven straffes med bøde eller fængsel i indtil 1 år.

Svindel med tilskudsberettigelse eller brug af tilskud

Miljøstyrelsen kontrollerer ansøgninger om tilskud for svig.

Svig defineres som en forsætlig handling, der påvirker retten til tilskud eller omfanget af tilskud. Det kan være ukorrekte erklæringer eller dokumenter, tilsidesættelse af oplysningspligt eller anvendelse af midler eller investeringer til andet formål, end de var bevilget til.

Omgåelse af betingelserne for tilskud, herunder når ansøgeren kunstigt opdeler sin virksomhed eller bedrift for at få adgang til tilskud, betragtes også som svig.

Svig medfører, at tilskuddet helt eller delvist bortfalder og kan desuden medføre udelukkelse fra mulighed for tilskud, bøde eller i alvorlige tilfælde fængselsstraf².

21. Force majeure

Miljøstyrelsen kan anerkende tilfælde af force majeure og andre ekstraordinære omstændigheder, der forhindrer dig i at gennemføre tilsagnet. I sådanne tilfælde medfører det ikke bortfald af tilsagn og tilbagebetaling af tilskud.

Force majeure og andre ekstraordinære omstændigheder kan navnlig anerkendes i følgende tilfælde:

- En alvorlig naturkatastrofe, der i væsentlig grad berører tilsagnet.
- Ekspropriation af hele eller en væsentlig del af tilsagnet, hvis ekspropriationen ikke kunne forudses på dagen for indsendelse af tinglysningsdeklaration og udbetalingsanmodning.

Miljøstyrelsen kan i ganske særlige tilfælde godkende andre omstændigheder end de ovennævnte som force majeure eller andre ekstraordinære omstændigheder.

Miljøstyrelsen kan i forbindelse med behandlingen af spørgsmålet bede om yderligere information. Hvis Miljøstyrelsen ikke modtager det materiale, der bedes om, vil der blive truffet afgørelse om anerkendelse af force majeure eller andre ekstraordinære omstændigheder på det foreliggende grundlag.

Det er en betingelse for anerkendelse af force majeure eller andre ekstraordinære omstændigheder i konkrete tilfælde, at de indtrufne begivenheder forhindrer dig i at opfylde dine forpligtelser, og at du ikke, ved en forholdsmæssig indsats, kunne have sikret dig herimod.

22. Miljøstyrelsens brug af data

Oplysninger givet i ansøgningen vil blive brugt af Miljøstyrelsen til sagsbehandling, administration, tilskudsudbetaling og kontrol. I forbindelse med kontrol kan der blive indhentet yderligere oplysninger hos andre offentlige myndigheder.

Behandlingen af oplysninger vil altid ske i overensstemmelse med gældende lovgivning.

Miljøstyrelsen gør opmærksom på følgende:

- Ved tilsagn vil GIS-data blive offentligt udstillet på MiljøGIS.
- Ved anmodning om aktindsigt vil de afgivne oplysninger som udgangspunkt være tilgængelige.
- Ved sagsbehandling og tilsagn vil data blive delt med Landbrugsstyrelsen, samt andre offentlige instanser.

---

² Straffelovens § 289a.

23. Lovgrundlag

De gældende regler for tilskud til Sammenhængende arealer i Natura 2000-områder fremgår af:

- Bekendtgørelse om tilskud til Sammenhængende arealer i Natura 2000-områder, bekendtgørelse nr. 1131 af 11. september 2018.

Andre generelle danske regler:

- Lov om supplerende bestemmelser til forordningen om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven), lov nr. 502 af 23. maj 2018). Lov om offentlighed i forvaltningen (Offentlighedsloven), lov nr. 606 af 12. juni 2013.
- Straffeloven, lbk nr. 977 af 9. august 2017.
- Naturbeskyttelsesloven, lbk nr. 2040 af 13. marts 2019.

24. Yderligere oplysninger

Denne vejledning og andre oplysninger om tilskud til Sammenhængende arealer i Natura 2000-områder findes på Miljøstyrelsens hjemmeside www.mst.dk.

Du er velkommen til at kontakte Miljøstyrelsen, hvis du har spørgsmål på tlf. 72 54 40 00 eller mst@mst.dk.

Bilag 1. Oversigt over udvalgte arealer i udpegede Natura 2000-områder

Natura 2000-områder, der rummer naturtyperne overdrev, rigkær og kildevæld, og som i de statslige Natura 2000-planer er omfattet af retningslinjer om sikring af sammenhæng. Natura 2000-områderne og naturtyperne kan ses på [MiljøGIS](#).

Natura 2000 nr. og navn	Naturtyper, der skal sikres sammenhæng	Naturtype koder
4 Hirsholmene, havet vest herfor og Ellinge Å's udløb	Sure overdrev og rigkær	6230, 7230
8 Åsted Ådal, Bangsbo Ådal og omkringliggende overdrevsområder	Kalkrige og sure overdrev og rigkær	6210, 6230, 7230
14 Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord	Rigkær	7230
15 Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal	Kalkrige og sure overdrev og rigkær	6210, 6230, 7230
16 Løgstør Bredning, Vejlerne og Bulbjerg	Rigkær	7230
18 Rold Skov, Lindenberg Ådal og Madum Sø	Kalkrige og sure overdrev og rigkær	6210, 6230, 7230
21 Ejstrup klit og Egvands Bakker & Lien med Underlien	Kalkrige og sure overdrev	6210, 6230
22 Kielstrup Sø	Kalkrige og sure overdrev og rigkær	6210, 6230, 7230
27 Hvidbjerg Å, Ove Sø og Ørum Sø	Kalkrige og sure overdrev og rigkær	6210, 6230, 7230
28 Agger Tange, Nissum bredning, Skibsted Fjord og Agerø	Kalkrige og sure overdrev og rigkær	6210, 6230, 7230
30 Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals Ådal	Kalkrige og sure overdrev og rigkær	6210, 6230, 7230
32 Sønder Lem Vig og Geddal Strandenge	Rigkær	7230
33 Tjele Langsø og Vinge Møllebæk	Sure overdrev og rigkær	6230, 7230
39 Mønsted og Daugbjerg Kalkgruber og Mønsted Ådal	Kalkrige og sure overdrev og rigkær	6210, 6230, 7230
40 Karup Å, Kongenshus og Hessellund Heder	Sure overdrev og rigkær	6230, 7230
41 Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø	Rigkær	7230
52 Salten Å, Salten Langsø, Mossø og søer syd for Salten Langsø og dele af Gudenå (H48, F33, F35)	Sure overdrev og rigkær	6230, 7230
58 Nordby Bakker (H182)	Kalkrige og sure overdrev	6210, 6230
67 Borris Hede	Rigkær	7230
68 Skjern Å	Sure overdrev og rigkær	6230, 7230
76 Store Vandskel, Rørbæk Sø, Tinnets Krat og Holtum Ådal øvre del (H65, H235)	Sure overdrev og rigkær	6230, 7230
84 Kallesmærsk Hede, Grærup Langsø, Fiilsø og Kærgård Klitplantage	Sure overdrev og rigkær	6230, 7230
88 Nørholm Hede, Skov og Varde Å	Sure overdrev og rigkær	6230, 7230

89 Vadehavet - Alslev Ådal (H239)	Sure overdrev og rigkær	6230, 7230
89 Vadehavet - H78, H86, H90, F57	Rigkær	7230
90 Sneum Å og Holsted Å	Sure overdrev, kildevæld og rigkær	6230, 7220, 7230
91 Konge Å	Sure overdrev og rigkær	6230, 7230
107 Fyns Hoved	Kalkrige og sure overdrev	6210, 6230
110 Odense Fjord	Kalkrige overdrev og rigkær	6210, 7230
112 Lillebælt	Kalkrige og sure overdrev og rigkær	6210, 6230, 7230
121 Arreskov Sø	Kalkrige overdrev og rigkær	6210, 7230
125 Vestlige del af Avernakø	Kalkrige overdrev	6210
127 Sydfynske Øhav	Kalkrige og sure overdrev og rigkær	6210, 6230, 7230
132 Rusland	Sure overdrev og rigkær	6230, 7230
133 Gribskov, Esrum Sø og Snævret Skov	Rigkær	7230
134 Arresø, Ellepose og Lille Lyngby Mose	Kalkrige overdrev og rigkær	6210, 7230
136 Roskilde Fjord og Jægerspris Nordskov	Kalkrige overdrev	6210
140 Vasby Mose og Sengeløse Mose	Rigkær	7230
149 Tryggevalde Å	Rigkær	7230
154 Sejerø Bugt, Saltbæk Vig, Bjergene, Diesbjerg og Bollinge Bakke	Tørre kalksandsoverdrev, kalkrige og sure overdrev	6120, 6210, 6230
169 Havet og kysten mellem Karrebæk Fjord og Knudshoved Odde	Kalkrige overdrev	6210
171 Klinteskoven	Tørre kalksandsoverdrev og kalkrige	6120, 6210
173 Smålandsfarvandet	Kalkrige og sure overdrev og rigkær	6210, 6230, 7230
177 Maribosøerne	Kalkrige overdrev og rigkær	6210, 7230
215 Tislum Møllebæk	Sure overdrev og rigkær	6230, 7230
216 Saltum Bjerge	Kalkrige og sure overdrev og rigkær	6210, 6230, 7230
217 Nymølle Bæk og Nejsum Hede	Sure overdrev og rigkær	6230, 7230
222 Villestrup Ådal	Kalkrige og sure overdrev og rigkær	6210, 6230, 7230
223 Kastbjerg Ådal (H223)	Kalkrige og sure overdrev og rigkær	6210, 6230, 7230
224 Flynder Å og heder i Klosterhede Plantage	Sure overdrev	6230
227 Mols Bjerge med kystvande (H186)	Tørre kalksandsoverdrev, kalkrige og sure overdrev	6120, 6210, 6230
236 Bygholm Ådal (H236)	Kalkrige og sure overdrev og rigkær	6210, 6230, 7230
238 Egtved Ådal	Kalkrige og sure overdrev, kildevæld og rigkær	6210, 6230, 7220, 7230
244 Kyndby Kyst	Kalkrige og sure overdrev og rigkær	6210, 6230, 7230

Miljøstyrelsen
Tolderlundsvej 5
5000 Odense C

www.mst.dk